TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2004. gada 11. novembrī *

Apvienotās lietas C-186/02 P un C-188/02 P

par divām apelācijas sūdzībām atbilstoši Eiropas Kopienu Tiesas Statūtu 49. pantam, ko attiecīgi 2002. gada 15. un 16. maijā iesniedza

Ramondín SA, Logronjo [*Logroño*] (Spānija),

un

Ramondín Cápsulas SA, Lagvardija [*Laguardia*] (Spānija),

ko pārstāv H. Laskano-Iturburu Ajestarans [*J. Lazcano-Iturburu Ayestaran*], *abogado*,

apelācijas sūdzības iesniedzējas lietā C-186/02 P,

* Tiesvedības valoda — spāņu.

Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava, ko pārstāv A. Kreuss Karerass [*A. Creus Carreras*], B. Uriarte Valjente [*B. Uriarte Valiente*] un M. Bravo-Ferers Delgado [*M. Bravo-Ferrer Delgado*], *abogados*,

apelācijas sūdzības iesniedzēja lietā C-188/02 P,

citi lietas dalībnieki —

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv F. Santaolalla Gadea [*F. Santaolalla Gadea*] un H. L. Buendia Sjerra [*J. L. Buendía Sierra*], pārstāvji, kas norādījuši adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē,

ko atbalsta

Comunidad Autónoma de La Rioja, ko pārstāv H. M. Kriado Gamess [*J. M. Criado Gámez*], *abogado*,

persona, kas iestājusies lietās apelācijas instancē.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši K. Gulmans [*C. Gulmann*] (referents) un N. Kolnerika [*N. Colneric*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretāre M. Muhika Arsamendi [*M. Múgica Arzamendi*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un — lietā C-188/02 P — tiesas sēdi 2004. gada 11. martā,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus tiesas sēdē 2004. gada 6. maijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Apelācijas sūdzībās *Ramondín SA* un *Ramondín Cápsulas SA*, kā arī *Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava* (turpmāk tekstā — "*Territorio Histórico de Álava*") lūdz atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2002. gada 6. marta spriedumu lietā *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija (apvienotās lietas T-92/00 un T-103/00, *Recueil*, II-1385. lpp., turpmāk tekstā — "Apstrīdētais spriedums"), kurā Pirmās instances tiesa noraidīja prasītāju prasības atcelt Komisijas 1999. gada 22. decembra Lēmumu 2000/795/EK par valsts atbalstu, ko Spānija piemērojusi *Ramondín SA* un *Ramondín Cápsulas SA* (OV 2000, L 318, 36. lpp., turpmāk tekstā — "Apstrīdētais lēmums").

Atbilstošās tiesību normas

2 Atbilstoši Spānijas kartei par atbalstiem reģioniem, ko ierosinājusi Komisija (OV 1996, C 25, 3. lpp.), maksimālā robeža, kas piemērojama minētajiem atbalstiem Spānijas Basku zemē (turpmāk tekstā — "Basku zeme"), ir vienāda ar 25 % no līdzvērtīgas neto subsīdijas (LNS).

3 Basku zemē spēkā esošās nodokļu tiesību normas ir noteiktas ekonomiskās sadarbības līgumā, kas ieviests ar Spānijas 1981. gada 13. maija likumu Nr. 12/1981, kurš vēlāk grozīts ar 1997. gada 4. augusta likumu Nr. 38/1997.

4 Saskaņā ar šiem tiesību aktiem *Diputación Foral de Álava*, ievērojot atsevišķus nosacījumus, var organizēt nodokļu sistēmu, kas piemērojama tās teritorijā.

5 Šajā sakarā tā ir veikusi dažādus fiskālā atbalsta pasākumus, jo īpaši nodokļu kredīta veidā 45 % apmērā no ieguldījumu summas (turpmāk tekstā — "nodokļu kredīts 45 % apmērā") un ar uzņēmuma ienākuma nodokli apliekamās summas samazinājuma veidā.

Nodokļu kredīts 45 % apmērā

6 Sestais papildnoteikums 1994. gada 20. decembra [dokumentā] *Norma Foral* Nr. 22/1994 par *Territorio Histórico de Álava* 1995. gada budžeta izpildi (*Boletín Oficial del Territorio Histórico de Álava* Nr. 5, 1995. gada 13. janvāris) paredz:

"Ieguldījumiem jaunos pamatlīdzekļos, kas veikti laikā no 1995. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim un kas pārsniedz 2,5 miljardus ESP, saskaņā ar *Diputación Foral de Álava* līgumu tiks piešķirts nodokļu kredīts 45 % apmērā no ieguldījumu summas, kuru nosaka *Diputación Foral de Álava* un kura piemērojama galīgajai maksājamai nodokļa summai.

Samazinājumu, ko nepiemēros sakarā ar nodokļa nelielo apmēru, varēs piemērot deviņu gadu laikā no gada, kurš seko *Diputación Foral de Álava* līguma noslēgšanas gadam.

Šajā *Diputación Foral de Álava* līgumā būs noteikti termiņi un ierobežojumi, kas piemērojami katrā atsevišķā gadījumā.

Priekšrocības, kas piešķirtas saskaņā ar šo normu, nav savienojamas ne ar kādām citām nodokļu priekšrocībām, kuras piešķirtas saistībā ar tiem pašiem ieguldījumiem.

Diputación Foral de Álava noteiks arī ieguldījumu procesa ilgumu, kas varēs aptvert ieguldījumus, kuri veikti ieguldījumu projekta sagatavošanas stadijā."

7 Šīs normas spēkā esamība tika pagarināta 1996. un 1997. gadam, pēc tam vēlākajos *Normas Forales* nodokļu kredīts 45 % apmērā ar formas grozījumiem tika saglabāts 1998. un 1999. gadam.

Ar uzņēmuma ienākuma nodokli apliekamās summas samazinājums

8 1996. gada 5. jūlija *Norma Foral* Nr. 24/1996 (*Boletín Oficial del Territorio Histórico de Álava* Nr. 90, 1996. gada 9. augusts) 26. pants paredz:

"1. Uzņēmumiem, kas sāk darbību, piešķir attiecīgi 99 %, 75 %, 50 % un 25 % samazinājumu pozitīvajai ar nodokli apliekamajai summai, kura atbilst to darbības rezultātam, pirms [šo summu] kompensē ar negatīvajām ar nodokli apliekamajām summām iepriekšējos gada finanšu periodos četru secīgu taksācijas periodu laikā, sākot no pirmā finanšu perioda, kurā četru gadu laikā pēc darbības sākšanas uzņēmumi reģistrē pozitīvas ar nodokli apliekamās summas.

[..]

2. Šī samazinājuma saņemšanai nodokļu maksātājiem ir jāievēro šādi nosacījumi:

a) [tiem] jāsāk darbība ar minimālo pamatkapitālu vismaz 20 miljonu ESP apmērā;

[..]

d) [tie] nedrīkst būt jau iepriekš tieši vai netieši veikuši jauno darbību, [uzņēmumam] atrodoties citas personas īpašumā;

e) [tiem] jāveic jauna darbība telpā vai ēkā, kurā citas fiziskās vai juridiskās personas neveic nekādas citas darbības;

f) divu pirmo darbības gadu laikā [tiem] jāveic ieguldījumi pamatlīdzekļos vismaz 80 miljonu ESP apmērā; visiem ieguldījumiem ir jābūt paredzētiem īpašumam, kas saistīts ar darbību, izņemot īpašumu, kurš tiek izīrēts vai nodots lietošanā trešajām personām. Šajā nolūkā par ieguldījumiem pamatlīdzekļos uzskata arī īpašumu, kas iegūts finanšu nomas rezultātā, ja vien ieguvējs apņemas izmantot pirkšanas iespēju;

g) sešu mēnešu laikā no darbības sākšanas [tiem] ir jārada vismaz desmit darbvietas un no tā brīža jāsaglabā minētais skaits kā vidējais darbinieku skaits gadā, līdz laikam, kad beidzas gada finanšu periods, kurā iespējams piemērot ar nodokli apliekamās summas samazinājumu;

[..]

i) [tiem] ir jābūt uzņēmējdarbības plānam vismaz pieciem gadiem.

[..]

4. Ne minimālā ieguldījumu summa, kas norādīta šī panta 2. punkta f) apakšpunktā, ne arī darbvietu skaits, kurš minēts 2. punkta g) apakšpunktā, nav savienojams ar nekādām citām nodokļu priekšrocībām, kas noteiktas attiecībā uz šiem ieguldījumiem vai šo darbvietu radīšanu.

5. Samazinājums, kas paredzēts šajā normā, tiks pieprasīts nodokļu administrācijai, kura, pārbaudījusi, ka ir ievēroti iepriekš izvirzītie nosacījumi, attiecīgā gadījumā dos prasītājai sabiedrībai pagaidu atļauju; minēto atļauju ar oficiālu lēmumu dos *Diputación Foral de Álava*.

[..]"

Prāvas rašanās fakti

9 *Ramondín SA* ir Spānijas sabiedrība, kas specializējas kapsulu ražošanā vīna, šampanieša un citu kvalitatīvu dzērienu pudeļu noslēgšanai. Kopš 1971. gada šīs sabiedrības juridiskā adrese bija Logronjo, *Comunidad Autónoma de La Rioja* (Lariohas autonomās pašvaldības) teritorijā.

10 1997. gadā *Ramondín SA* nolēma pārcelt savas ražošanas iekārtas no Logronjo uz Lagvardiju — pilsētu, kas atrodas Alavas [*Álava*] vēsturiskajā teritorijā, Basku zemē.

Šajā nolūkā *Ramondín SA* 1997. gada 15. decembrī izveidoja jaunu sabiedrību *Ramondín Cápsulas SA*, kurā tai pieder 99,8 % kapitāla. Bija paredzēts, ka *Ramondín Cápsulas SA* pārņem visu *Ramondín SA* darbību.

11 Saskaņā ar *Diputación Foral de Álava* 1997. gada 21. oktobra lēmumu Nr. 738/1997 *Ramondín SA* saņēma nodokļu kredītu 45 % apmērā, ko paredz *Norma Foral* Nr. 22/1994 sestais papildnoteikums. *Ramondín Cápsulas SA* kā jaunizveidotai sabiedrībai tika piešķirts ar uzņēmuma ienākuma nodokli apliekamās summas samazinājums, ko paredz *Norma Foral* Nr. 24/1996 26. pants.

12 1997. gada 2. oktobra vēstulē *Comunidad Autónoma de La Rioja* priekšsēdētājs nosūtīja Eiropas Kopienu Komisijai sūdzību par valsts atbalstu, kas bija piešķirts *Ramondín SA* sakarā ar tā darbības pārcelšanu uz Basku zemi.

13 1999. gada 30. aprīļa vēstulē (OV C 194, 18. lpp.) Komisija informēja Spānijas iestādes par savu lēmumu sākt EKL 93. panta 2. punktā (jaunajā redakcijā — EKL 88. panta 2. punkts) paredzēto procedūru attiecībā uz fiskālo atbalstu, ko Basku iestādes piešķīrušas *Ramondín SA* un *Ramondín Cápsulas SA*.

14 Procedūras beigās Komisija pieņēma Apstrīdēto lēmumu.

15 Tā 2. panta a) punktā ar uzņēmuma ienākuma nodokli apliekamās summas samazinājums, kas piešķirts *Ramondín Cápsulas SA*, ir kvalificēts kā valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu. Tā paša lēmuma 2. panta b) punktā arī nodokļu kredīts 45 % apmērā, kas piešķirts *Ramondín SA*, ir kvalificēts kā valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu daļā, kurā, piemērojot atbalstu saskaitīšanas noteikumus, tas pārsniedz maksimālo robežu 25 % LNS no atbalstiem reģioniem Basku zemē.

16 Apstrīdētā lēmuma 3. pantā Komisija pieprasa Spānijas Karalistei, lai tā veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai atceltu priekšrocības, kuras izriet no apstrīdētā atbalsta un attiecīgā gadījumā atgūtu šo atbalstu [summas] no to saņēmējiem.

Prasības Pirmās instances tiesā un Apstrīdētais spriedums

17 Ar prasības pieteikumiem, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegti attiecīgi 2000. gada 19. un 26. aprīlī, *Territorio Histórico de Álava* (lieta T-92/00), kā arī *Ramondín SA* un *Ramondín Capsulas SA* (turpmāk tekstā kopā sauktas "*Ramondín*") (lieta T-103/00) cēla prasības pret Komisiju.

18 Šīs prasītājas prasīja atcelt Apstrīdēto lēmumu, ciktāl tajā apstrīdētie nodokļu pasākumi, kas paredzēti *Normas Forales* Nr. 22/1994 un 24/1996, ir atzīti par nesaderīgiem ar kopējo tirgu, un pieprasa Spānijas Karalistei, lai tā atprasa atbalsta summu, kas atbilst minētajiem pasākumiem.

19 Ar 2001. gada 5. jūnija rīkojumu abas lietas tika apvienotas mutvārdu procesā un sprieduma taisīšanai.

20 Apstrīdētajā spriedumā Pirmās instances tiesa:

— prasības noraidīja;

— piesprieda prasītājām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Apelācijas

21 Ar 2003. gada 6. marta rīkojumiem, kas izdoti abās lietās — C-186/02 P un C-188/02 P, Tiesas priekšsēdētājs:

— atļāva *Comunidad Autónoma de La Rioja* iestāties lietā, atbalstot Komisijas prasījumus;

— noraidīja *Gobierno Foral de Navarra* (Navarras valdības) pieteikumus par iestāšanos lietā, atbalstot prasītāju prasījumus.

22 *Ramondín* prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt Apstrīdēto spriedumu;

— atcelt Apstrīdēto lēmumu, ciktāl tajā fiskālie atbalsti, kas paredzēti *Normas Forales* Nr. 22/1994 un 24/1996, ir atzīti par nesaderīgiem ar kopējo tirgu, un pieprasa Spānijas Karalistei, lai tā atprasa minētos atbalstus;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

23 *Territorio Histórico de Álava* prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt Apstrīdēto spriedumu;

— pašai izskatīt prāvu un atcelt Apstrīdēto lēmumu, ciktāl tas attiecas uz nodokļu kredītu 45 % apmērā un ar uzņēmuma ienākuma nodokli apliekamās summas samazinājumu;

— pakārtoti — nosūtīt lietu Pirmās instances tiesai;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas radušies, izskatot lietu pirmajā instancē, un tiesāšanās izdevumus, kas radušies apelācijas instancē.

24 Mutvārdu procesā atsaukusi iebildumu par nepieņemamību attiecībā uz apelācijas sūdzību, ko iesniedza *Territorio Histórico de Álava*, Komisija izvirza šādus galīgos prasījumus Tiesai abās lietās — C-186/02 P un C-188/02 P:

— apelācijas noraidīt;

— piespriest apelācijas sūdzību iesniedzējām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

25 *Comunidad Autónoma de La Rioja*, kas atbalsta Komisiju, abās lietās — C-186/02 P un C-188/02 P — izvirza šādus prasījumus Tiesai:

— apelācijas noraidīt;

— piespriest apelācijas sūdzību iesniedzējām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Pamati Apstrīdētā sprieduma atcelšanai

26 Prasības pieteikumā *Ramondín* izvirzīja četrus pamatus Apstrīdētā sprieduma atcelšanai, kuri balstīti uz to, ka:

— *Comunidad Autónoma de La Rioja* nav tiesību iesniegt sūdzību Komisijā;

— apstrīdētie nodokļu pasākumi ir kļūdaini kvalificēti kā valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu;

— Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi tiesisku maldību, neatzīstot, ka Komisija ir nepareizi izmantojusi pilnvaras;

— Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi tiesisku maldību, neatzīstot, ka ir pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips.

27 Procesuālajā rakstā, kas iesniegts 2004. gada 18. februārī, tā informēja Tiesu, ka atstāj spēkā pamatu, kurš balstās uz to, ka ir notikusi pilnvaru nepareiza izmantošana, kā arī pamatu, kurš balstās uz Apstrīdētā sprieduma pamatojuma neesamību šajā jautājumā, bet no pārējiem pamatiem atsakās.

28 Prasības pieteikumā *Territorio Histórico de Álava* izvirzīja sešus pamatus Apstrīdētā sprieduma atcelšanai, kuri balstīti uz:

— to, ka apstrīdētie nodokļu pasākumi ir kļūdaini kvalificēti kā valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu;

— Apstrīdētā sprieduma pamatojuma trūkumu šajā jautājumā;

— to, ka Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi tiesisku maldību tādā ziņā, ka tā ir nospriedusi, ka apstrīdētie pasākumi nav esošs atbalsts;

— Apstrīdētā sprieduma pamatojuma trūkumu šajā jautājumā;

— to, ka Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi tiesisku maldību, neatzīstot, ka Komisija ir nepareizi izmantojusi pilnvaras;

— Apstrīdētā sprieduma pamatojuma trūkumu šajā jautājumā.

29 Procesuālajā rakstā, kas iesniegts 2004. gada 20. februārī, tā informēja Tiesu, ka tā:

— daļēji atstāj spēkā pirmo un otro pamatu, kas attiecīgi balstīti uz to, ka apstrīdētie nodokļu pasākumi ir kļūdaini kvalificēti kā valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu, un uz Apstrīdētā sprieduma pamatojuma trūkumu šajā jautājumā;

— daļēji atstāj spēkā piekto un sesto pamatu, kas attiecīgi balstīti uz to, ka ir notikusi pilnvaru nepareiza izmantošana, un uz Apstrīdētā sprieduma pamatojuma trūkumu šajā jautājumā;

— no pārējiem izvirzītajiem pamatiem atsakās.

Par apelācijas sūdzībām

30 Pēc lietas dalībnieku un ģenerāladvokātes uzklausīšanas šajā jautājumā tika nolemts abas lietas apvienot sprieduma taisīšanai saskaņā ar Tiesas Reglamenta 43. pantu, jo tās ir saistītas.

Par pamatiem, kas, no vienas puses, balstīti uz to, ka Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi tiesisku maldību, neatzīstot, ka ir notikusi pilnvaru nepareiza izmantošana, un, no otras puses, uz Apstrīdētā sprieduma pamatojuma trūkumu šajā jautājumā

Lietas dalībnieku argumenti

31 *Ramondín* iebilst pret to, ka Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 82.–88. punktā ir noraidījusi pamatu, kas balstīts uz to, ka Komisija ir nepareizi izmantojusi pilnvaras. Komisija ir izmantojusi pilnvaras, kas tai piemīt procedūrās valsts atbalsta jomā, kurā tai ir ekskluzīva kompetence un plašas pilnvaras nodokļu saskaņošanā. Šāda saskaņošana patiesībā attiecas uz procedūru, ko paredz EKL 101. pants (jaunajā redakcijā ar grozījumiem — EKL 96. pants) un EKL 102. pants (jaunajā redakcijā — EKL 97. pants) un kas piešķir kompetenci Eiropas Savienības Padomei.

32 Komisija sāka ar mazajiem reģioniem vai mazajām dalībvalstīm, kuru lemtspēja un spēja rīkoties ir ierobežota. Komisija tā rīkojās sakarā ar grūtībām, ar ko tai nācās saskarties nodokļu saskaņošanas jomā, jo ietekmīgās dalībvalstis nevēlas atteikties no pilnvarām.

33 Pēc *Ramondín* uzskatiem, tā kā šajā lietā vienīgais redzamais objektīvais aspekts ir tas, ka nav nevienas konkurentu sūdzības, būtu jāpieņem, ka izvirzītie mērķi nav tādi, kā tiek norādīts. Tādēļ sāktā procedūra jau sākotnēji bija spēkā neesoša.

34 *Territorio Histórico de Álava* uzskata, ka Pirmās instances tiesai vajadzēja apstiprināt, ka ir notikusi pilnvaru nepareiza izmantošana. *Territorio Histórico de Álava* apšauba motīvus, kuru dēļ Komisija nolēma sākt daudzās procedūras attiecībā pret Basku zemes *Normas Forales*. Tāpat tā šaubās par iemeslu, kāpēc virkne nodokļu pasākumu tika izslēgti no saraksta, ko izveidoja tā sauktā *Primarolo* grupa, kurai Padomē bija uzdots norādīt nodokļu pasākumus, kas būtu atceļami nodokļu saskaņošanas nolūkā, lai pēc tam tos apstrīdētu, izmantojot valsts atbalsta procedūras.

35 Pēc *Territorio Histórico de Álava* uzskatiem, vairāku dalībvalstu nevēlēšanās iesaistīties padara neiespējamu jebkādu vienošanos Padomē attiecībā uz nodokļu saskaņošanu. Tieši tāpēc Komisija izvēlējās valsts atbalsta procedūru, kas ir ātrāka un vienkāršāka.

36 Tāpat *Territorio Histórico de Álava* pārmet Pirmās instances tiesai, ka tā ir maldījusies attiecībā uz pamatu, kas balstīts uz to, ka ir notikusi pilnvaru nepareiza izmantošana. Pirmās instances tiesa deva visai virspusēju atbildi, neiedziļinoties motīvos, kuru dēļ Komisija sāka daudzās procedūras pret Basku zemes *Normas Forales*, un nemeklējot iemeslu, kāpēc iepriekš minētā virkne nodokļu pasākumu tika izslēgti no *Primarolo* grupas izstrādātā saraksta, lai tos apstrīdētu, izmantojot valsts atbalsta procedūras.

37 Attiecībā uz *Ramondín* argumentiem Komisija uzskata, ka Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 82.–87. punktā ir pamatoti norādījusi, ka nosacījumi, kas Kopienu judikatūrā atzīti par nepieciešamiem, lai izvērtētu, vai ir notikusi pilnvaru nepareiza izmantošana, nav izpildīti. Šajā gadījumā apsūdzība pilnvaru nepareizā izmantošanā bija balstīta uz *Ramondín* subjektīvu vērtējumu par Komisijas rīcību.

Šim vērtējumam nav nekāda objektīva pamatojuma. Tādējādi tas balstās nevis uz piemērotiem pierādījumiem, kā prasa judikatūra, bet gan uz tīri subjektīviem apgalvojumiem par iespējamajiem Komisijas nodomiem.

38 Patiesībā savā pamatojumā *Ramondín* tikai atkārto savu ārkārtīgi šauro atbalsta un atlases jēdzienu interpretāciju. Iespējamā pilnvaru nepareizā izmantošana ir vienīgi tādas atbalsta jēdziena interpretācijas rezultāts, kas atšķiras no *Ramondín* norādītās interpretācijas.

39 Attiecībā uz *Territorio Histórico de Álava* argumentiem Komisija apgalvo, ka šī prasītāja Pirmās instances tiesā neizvirzīja pamatu, kas balstīts uz to, ka ir notikusi pilnvaru nepareiza izmantošana. Tātad šis pamats ir acīmredzami nepieņemams. Jebkurā gadījumā tas ir nepamatots to pašu iemeslu dēļ, kādi norādīti attiecībā uz *Ramondín*. Visbeidzot, Pirmās instances tiesa Apstrīdētajam spriedumam ir sniegusi pietiekamu pamatojumu, lai minēto pamatu noraidītu.

40 *Comunidad Autónoma de La Rioja* apgalvo, ka nav pieļaujams, ka *Territorio Histórico de Álava* izvirza pamatu, kas balstīts uz pilnvaru nepareizu izmantošanu, jo tas netika izvirzīts Pirmās instances tiesā.

41 Jebkurā gadījumā tā uzskata, ka *Ramondín* un *Territorio Histórico de Álava* nav sniegušas nevienu atbilstīgu un loģisku objektīvu pierādījumu, pēc kura varētu secināt, ka Komisijas mērķis, pieņemot Apstrīdēto lēmumu, bija nodokļu saskaņošana.

Tiesas vērtējums

42 Pretēji Komisijas un *Comunidad Autónoma de La Rioja* apgalvojumiem *Territorio Histórico de Álava* Pirmās instances tiesā jau pieteikumā par lietas ierosināšanu, 71. un turpmākajos punktos, izvirzīja pamatu, kas balstīts uz to, ka Komisija ir nepareizi izmantojusi pilnvaras.

43 Šis pamats attiecībā uz *Ramondín* un *Territorio Histórico de Álava* tika izvērtēts Apstrīdētā sprieduma 82.–88. punktā.

44 Pirmās instances tiesa tieši atgādina, ka akts nav spēkā pilnvaru nepareizas izmantošanas dēļ tikai tad, ja, balstoties uz objektīvām, atbilstīgām un saskanīgām pazīmēm, izrādās, ka tas ir pieņemts tikai vai vismaz galvenokārt, lai sasniegtu citus mērķus, nevis tos, uz kuriem iepriekš norādīts (skat. it īpaši 2001. gada 22. novembra spriedumu lietā C-110/97 Nīderlande/Padome, *Recueil*, I-8763. lpp., 137. punkts, un tajā minēto judikatūru).

45 85.–87. punktā Pirmās instances tiesa analizēja un izvērtēja prasītāju apgalvojumus, kā arī argumentus. Tā uzskatīja, ka prasītājas nav norādījušas nevienu objektīvu pazīmi, pēc kuras varētu secināt, ka patiesais mērķis, kāds Komisijai bijis, pieņemot Apstrīdēto lēmumu, bija panākt nodokļu saskaņošanu.

46 Tādējādi Pirmās instances tiesa veica faktu vērtējumu, kas nav juridisks jautājums, uz kuru attiecas Tiesas kontrole, izņemot gadījumus, kad ir sagrozīti Pirmās instances tiesā iesniegtie pierādījumi (skat. jo īpaši 2001. gada 21. jūnija spriedumu

apvienotajās lietās no C-280/99 P līdz C-282/99 P *Moccia Irme* u.c./Komisija, *Recueil*, I-4717. lpp., 78. punkts, un 2002. gada 15. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, no C-250/99 P līdz C-252/99 P un C-254/99 P *Limburgse Vinyl Maatschappij* u.c./Komisija, *Recueil*, I-8375. lpp., 285. punkts).

47 Prasītājas tikai aprobežojas ar to, ka apstrīd šo faktisko vērtējumu. Tās nav norādījušas nevienu pazīmi, kas varētu būt pierādījums tam, ka Pirmās instances tiesa ir sagrozījusi tai iesniegtos pierādījumus. Jebkurā gadījumā nevar apgalvot, ka Pirmās instances tiesai, pamatojoties uz to, ka konkurējošā sabiedrība nav iesniegusi sūdzību, vajadzēja secināt, ka Komisijai ir bijuši citi mērķi, nevis iepriekš norādītie. Šādu pieņēmumu nevar izdarīt, pamatojoties tikai uz sūdzības neesamību.

48 No tā izriet, ka pamats, kas balstīts uz pilnvaru nepareizu izmantošanu, ir noraidāms.

49 Attiecībā uz pamatu, kas balstīts uz Apstrīdētā sprieduma pamatojuma trūkumu šajā jautājumā, ir jāatzīst, ka *Ramondín* savā apelācijas sūdzībā šo pamatu nav izvirzījusi.

50 Tātad procesuālajā rakstā, kas iesniegts 2004. gada 18. februārī, norādot, ka tā atstāj spēkā pamatu, kurš balstās uz Apstrīdētā sprieduma pamatojuma neesamību jautājumā, kas balstās uz to, ka ir notikusi pilnvaru nepareiza izmantošana, *Ramondín* patiesībā izvirza jaunu pamatu. Šis pamats ir nepieņemams saskaņā ar [Eiropas Kopienu] Tiesas Reglamenta 42. panta 2. punktu un 118. pantu.

51 Attiecībā uz *Territorio Histórico de Álava*, kas izvirzīja pamatu, kurš balstīts uz Apstrīdētā sprieduma pamatojuma trūkumu, un atstāja to spēkā procesuālajā rakstā, kas iesniegts 2004. gada 20. februārī, ir jāatzīst, ka minētā sprieduma:

— 85. punktā ir izklāstīts, ka visi prasītāju argumenti balstās uz pieņēmumiem par iespējamiem slēptajiem motīviem Apstrīdētajā lēmumā un ka šīs personas pat nepierāda, ka būtu notikusi jebkāda faktiska saskaņošana Kopienas līmenī, pieņemot Apstrīdēto lēmumu;

— 86. punktā ir izklāstīts, ka *Territorio Histórico de Álava* ir norādījusi uz apvienotajām lietām no C-400/97 līdz C-402/97 *Juntas Generales de Guipúzcoa* u.c., kurās Tiesas priekšsēdētājs 2000. gada 16. februārī ir izdevis rīkojumu (*Recueil*, I-1073. lpp.) — lietām, kurās, pēc prasītājas uzskatiem, Komisija ir apšaubījusi Basku iestāžu likumdošanas pilnvaras nodokļu jomā, uzskatot, ka *Normas Forales* ir valsts atbalsts, jo tās ir piemērojamas tikai vienā atsevišķā dalībvalsts apgabalā;

— 87. punktā ir izklāstīts, ka pēdējais minētais arguments ir noraidāms, jo Komisija Apstrīdētajā lēmumā nav balstījusies uz reģionālās atlases kritēriju, lai pierādītu, ka nodokļu priekšrocības, ko ir saņēmusi *Ramondín*, ir valsts atbalsts, kas ietilpst EKL 92. panta (jaunajā redakcijā ar grozījumiem — EKL 87. pants) piemērošanas jomā.

52 Šis pamatojums ir pietiekams attiecībā uz argumentiem, kas Pirmās instances tiesā izvirzīti prasības pieteikumā un replikā un kuros nav nekādas norādes uz to, ka virkne nodokļu pasākumu tiktu svītroti no saraksta, ko izstrādājusi Padomē izveidotā grupa.

53 No tā izriet, ka *Territorio Histórico de Álava* izvirzītais pamats, kas balstīts uz Apstrīdētā sprieduma pamatojuma trūkumu attiecībā uz to, ka Komisija, iespējams, ir nepareizi izmantojusi pilnvaras, ir noraidāms.

Par pamatiem, ko Territorio Histórico de Álava *balstījusi, no vienas puses, uz to, ka apstrīdētie nodokļu pasākumi ir kļūdaini kvalificēti kā valsts atbalsts, kurš nav saderīgs ar kopējo tirgu, un, no otras puses, uz Apstrīdētā sprieduma pamatojuma trūkumu šajā jautājumā*

Lietas dalībnieku argumenti

54 Pirmās instances tiesā *Territorio Histórico de Álava* apgalvoja, ka Komisija, uzskatīdama nodokļu kredītu 45 % apmērā un ar uzņēmuma ienākuma nodokli apliekamās summas samazinājumu par valsts atbalstu, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu, pamatojoties uz to, ka *Normas Forales* Nr. 22/1994 un 24/1996 ir īpaši pasākumi, kuri dod priekšrocības "atsevišķiem uzņēmumiem", ir pārkāpusi Līguma 92. pantu. Tā norādīja, ka jebkurā gadījumā šo pasākumu iespējamo izlases raksturu attaisno nodokļu sistēmas raksturs un struktūra.

55 *Territorio Histórico de Álava* iebilst pret to, ka Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 23.–65. punktā ir noraidījusi šos argumentus, tā pieļaujot tiesisku maldību Līguma 92. panta piemērošanā.

56 Procesuālajā rakstā, kas iesniegts 2004. gada 20. februārī, *Territorio Histórico de Álava* norāda, ka atstāj spēkā pamatu par atcelšanu, bet [attiecina to uz] posmu pirms tam, kad apstrīdētie nodokļu pasākumi tika kvalificēti kā valsts atbalsts. Tā norāda, ka pirmajā instancē tā ir apgalvojusi, ka šie pasākumi ir izslēgti no Līguma

92. panta piemērošanas jomas, ciktāl tie kā nodokļu pasākumi ir attaisnojami, lai sasniegtu kādu no ekonomikas politikas mērķiem. Pirmās instances tiesa ir paudusi uzskatu, ka tas neizslēdz [to, ka minētie pasākumi] tiek kvalificēti kā valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar Līgumu. Šis secinājums ir kļūdains, jo tas ir izdarīts nepiemērotā interpretācijas procesa brīdī. Patiesībā pirms iespējamā jautājuma aplūkošanas par valsts atbalsta kvalifikāciju vajadzēja ņemt vērā, ka nodokļu pasākumi, kas pieņemti pirms Ekonomikas un finanšu padomes (*Ecofin*) 1997. gada 1. decembra secinājumiem nodokļu politikas jomā (OV 1998, C 2, 1. lpp.) un Komisijas 1998. gada 10. decembra paziņojuma par noteikumu par valsts atbalstu piemērošanu pasākumiem, kas attiecas uz uzņēmumu tiešajiem nodokļiem (OV C 384, 3. lpp.), ir izslēgti no valsts atbalsta kontroles jomas. Patiesībā, tā kā šādi pasākumi ietilpst rūpniecības politikā, ko īsteno attiecīgā dalībvalsts, tie jau sākotnēji bija izslēgti no Līguma 92. panta piemērošanas jomas.

57 Tajā pašā procesuālajā rakstā *Territorio Histórico de Álava* piebilst, ka atstāj spēkā arī pamatu, kas balstīts uz Apstrīdētā sprieduma pamatojuma trūkumu izvirzītajā tiesību jautājumā.

58 Komisija uzskata, ka pamatam, kas balstīts uz to, ka apstrīdētie nodokļu pasākumi ir kļūdaini kvalificēti kā valsts atbalsts, kurš nav saderīgs ar kopējo tirgu, kas ir atstāts spēkā, neraugoties uz formas grozījumiem, vienmēr ir veicama Tiesas pārbaude attiecībā uz šo pasākumu atbalsta raksturu. Proti, Līguma 92. panta analīze pirms diskusijas par to, vai pasākums kvalificējams kā valsts atbalsts, neietver nevienu citu posmu; nosakot, vai pasākums ir atbalsts vai nav, tā fiskālajam raksturam nav nozīmes. Turklāt Ekonomikas un finanšu padomes (*Ecofin*) 1997. gada 1. decembra secinājumi nodokļu politikas jomā un tiem pievienotais rīcības kodekss nevar mainīt Līgumā noteikto pilnvaru sadalījumu. Šajos apstākļos, apšaubot Komisijas kompetenci, *Territorio Histórico de Álava* joprojām apstrīdēja to, ka apstrīdētie nodokļu pasākumi ir kvalificējami kā valsts atbalsts.

59 *Comunidad Autónoma de La Rioja* uzskata, ka *Territorio Histórico de Álava* patiesībā apgalvo, ka apstrīdētie nodokļu pasākumi nav valsts atbalsts, kaut arī šajā gadījumā tā savam apgalvojumam sniedz jaunu pamatojumu. Tādējādi Tiesa nevar atteikties veikt šo pasākumu pārbaudi un kvalifikāciju saistībā ar Līguma 92. pantu.

Tiesas vērtējums

60 Jāatgādina, ka ļaut vienam lietas dalībniekam Tiesā pirmoreiz norādīt pamatu, ko tas nav norādījis Pirmās instances tiesā, nozīmētu ļaut tam vērsties Tiesā, kuras kompetence apelāciju izskatīšanā ir ierobežota, ar strīdu, kas ir plašāks nekā tas, kurš izskatīts Pirmās instances tiesā. Tādējādi, izskatot apelācijas, Tiesas kompetence aprobežojas ar vērtējumu tiesiskajam risinājumam, ko attiecībā uz izskatītajiem pamatiem ir snieguši tiesneši pirmajā instancē (skat. jo īpaši 1994. gada 1. jūnija spriedumu lietā C-136/92 P Komisija/*Brazzelli Lualdi* u.c., *Recueil*, I-1981. lpp., 59. punkts, 1998. gada 28. maija spriedumu lietā C-7/95 P *Deere*/Komisija, *Recueil*, I-3111. lpp., 62. punkts, un 2003. gada 10. aprīļa spriedumu lietā C-217/01 P *Hendrickx*/*Cedefop*, *Recueil*, I-3701. lpp., 37. punkts).

61 Šajā gadījumā *Territorio Histórico de Álava* pirmajā instancē neapgalvoja, ka:

— paši apstrīdētie nodokļu pasākumi neietilpst valsts atbalsta tiesību piemērošanas jomā;

— Līguma 92. pants ir piemērojams nodokļu tiesību pasākumiem tikai pēc Ekonomikas un finanšu padomes (*Ecofin*) 1997. gada 1. decembra secinājumiem nodokļu politikas jomā un Komisijas 1998. gada 10. decembra paziņojuma par noteikumu par valsts atbalstu piemērošanu pasākumiem, kas attiecas uz uzņēmumu tiešajiem nodokļiem.

62 Patiesībā tā atsaucās uz ekonomikas politikas mērķiem, kādi ir [ar nodokli] apliekamās summas samazinājumam saistībā ar diskusiju par šī pasākuma atlases raksturu, tas ir, posmā, kad norisinājās diskusijas par to, vai šis pasākums kvalificējams kā valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu Līguma 92. panta nozīmē.

63 Pirmās instances tiesa pārbaudīja atbilstīgos argumentus Apstrīdētā sprieduma 51. punktā.

64 Tādējādi arguments, kas Tiesā izvirzīts šajā apelācijā, saskaņā ar ko pēc būtības nodokļu pasākums, par kuru ir strīds, jau sākotnēji — posmā pirms juridiskā vērtējuma — bija izslēgts no Līguma 92. panta piemērošanas jomas un rezultātā arī no Komisijas kontroles vispār, ir pamats, kas pirmoreiz izvirzīts apelācijā.

65 Šis jaunais pamats ir atzīstams par nepieņemamu, tāpat kā pamats, kas balstīts uz Apstrīdētā sprieduma pamatojuma trūkumu izvirzītajā tiesību jautājumā, jo otrais pamats nav atdalāms no pirmā.

66 No visa iepriekš minētā izriet, ka apelācijas sūdzības ir noraidāmas.

Par tiesāšanās izdevumiem

67 Reglamenta 122. panta pirmā daļa paredz, ka, ja apelācija ir nepamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.

68 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Reglamenta 118. pantu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā apelācijas sūdzību iesniedzējām spriedums ir nelabvēlīgs, tām ir jāpiespriež papildus saviem tiesāšanās izdevumiem atlīdzināt Komisijas un *Comunidad Autónoma de La Rioja* tiesāšanās izdevumus saskaņā ar to prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) lietas C-186/02 P un C-188/02 P apvienot sprieduma taisīšanai;

2) apelācijas sūdzības noraidīt;

3) apelācijas sūdzību iesniedzējas papildus saviem tiesāšanās izdevumiem atlīdzina Eiropas Kopienu Komisijas un *Comunidad Autónoma de La Rioja* tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]